

RECENSION · WANÅS

Poul Gernes, "Pyramid".

Chiharu Shiota under byggandet av "Everywhere".

Framtida klassiker

Med ett sinnligt och direkt tilltal är årets utställningar på Wanås de bästa på många år. Framtida klassiska utflyktsmål, tycker Thomas Millroth.

Katarina Löfström, "Open source (Cinemascope)".

KONST

Katarina Löfström, Poul Gernes, Chiharu Shiota

Tre utställningar på Wanås konst, Knislinge. T o m 4/11.

■ Där bokskogen tar slut i slottsparken reser sig en pyramid av lokalt vuxen furu. Poul Gernes (1925–1996) monumentala verk har äntligen fått en permanent plats. Tidigare har det bara visats tillfälligt på Louisiana 2016. För honom och hans danska kamrater från den experimentella Eks-skolen i Köpenhamn – bland dem Per Kirkeby, som ju har en tegelskulptur i Wanåsparken – var det offentliga rummet till för alla; konsten var allemansrätt. Gernes pyramid påminner oss om hur radikalt det en gång var av Marika Wachtmeister att öppna en skulpturpark på privat slottsmark.

I år har Wanås inte satsat på ett gemensamt tema utan på tre separata utställningar. Dessutom kan vi fram till midsommar se Richard Johanssons "Folkkonstmuseum" i sin underbara nävt bemålade cirkusvagn.

I ett av de stora magasinerna står Chiharu Shiotas verk "Everywhere". Över resliga stommar har hon lindat milslånga trådar av rött ylle till ett

väldigt, skört husbygge. Av en tillfällighet pågår också en stor utställning med denna japanska konstnär på Göteborgs konstmuseum (t o m 30/9), en chans att se mer av henne ni bör ta om ni kan.

I Shiotas verk är tiden och kroppen alltid närvarande. Ylletrådarna är omsorgsfullt lindade runt en stomme, det är lätt att känna hur hon ansträngt sig fysiskt, och hur lång tid det tagit. I "Everywhere" finns också personliga upplevelser invävda. I tjugoårsåldern bröt hon upp från Japan för att börja på nytt i Berlin, där hon fortfarande bor. Migration, förlust, längtan blandas med ljuset i det väldiga garnhuset i Wanås magasin.

Hennes byggen är inte bara bilder av boningar, de är lika mycket tankar kring förgänglighet. Vanitas – flyktiga teckningar i luften.

Skulpturerna har sitt ursprung i skisser på papper. Och det ståltråds-hus hon har byggt i parken liknar en väldig svartvit-röd tuschteckning. Den grova svarta tråden har sedan böjts och bockats till en härva inuti husets kropp. Och till skillnad från det röda garnhuset inne i magasinet går det inte att komma in i hennes svarta ståltrådsbygge, utom för murgrönan som tränger sig in. Verket överraskar som en hägring i den grönskande parken.

Lika överraskande är Katarina Löf-

"En biografduk av tusentals små paljetter dyker upp i en skogsbacke, en glittrande överraskning som rasslar vackert när vindbyarna leker med den."

ströms "Open source (Cinemascope)". Det är otroligt: en biografduk av tusentals små paljetter dyker upp i en skogsbacke, en glittrande överraskning som rasslar vackert när vindbyarna leker med den. Mönster skapas och växlar, rörelser sprids plötsligt över paljettduken. Löfström har skapat ett mycket musikaliskt ljusspel, som får mig att tänka mer på elektroniska ljud än på glitter och glamour, trots paljetterna. Vad hon gjort är varken mer eller mindre än en analog naturanpassad slumpgenerator.

Inne i konsthallen visar Löfström tre videor. "Fugue" är ett tyst verk. Tyvärr störs det av ljudet från de andra filmerna. Det är nämligen viktigt att de svartvita grupperna av avlägsna stjärnor i rymden får vara ostörda i sina egna rytmer, för det här är musik för blicken. Att hennes film kallas för "fuga" har mer med den fysiska och mentala effekten att göra – tänk på pirret i magen och den höjda pulsen då ni lyssnar på Bach – än med den yttre musikaliska formen.

Löfström använder gärna befintliga verk och gör om dem. I "Finale" är det eftertexterna från "Apocalypse now". Om nu någon kan läsa dem, där de rullar i kronisk oskärpa över filmduken. I "A void" har hon lockat geometriska former ur Disneys "Alice i underlandet" som om det var en

film av en konkretistisk modernistpionjär. Fast det kanske var just det Disney var?

I alla fall befinner sig Katarina Löfströms filmer i ett slags upplösningens njutbara och föränderliga formvärld. Hon arbetar mycket musikaliskt och därför är förstas ljudspåren värda extra uppmärksamhet. När jag blundar hör jag elektroniska landskap, som också är omarbetningar av något bekant som jag bara anar mig till. Effekten påminner om paljetternas dans i cinemascopeformat ute i skogen.

På så vis är hennes verk påtagliga och undanglidande på samma gång. Hon har ett gäckande drag som om hon gillar att småretas med publiken. Den upplevelsen stegras i hennes nya verk, "Inklings", som bara går att ana genom en dörr på glänt. Där bakom döljs ljus, lampor, flämtande flimmer.

I dagens konst finns en längtan efter det synliga och sinnliga, precis som i årets utställning på Wanås. Genom det direkta tilltalet från alla konstnärerna har det blivit en av de bästa på många år. Och i parken står nu nya verk av Gernes, Shiota och Löfström, som kan bli klassiska utflyktsmål – om alla får stå kvar.

THOMAS MILLROTH
författare och konstkritiker